

ESITUTKINTA JA PAKKOKEINOT

**Markku Fredman, Janne Kanerva, Matti Tolvanen,
Marko Viitanen**

ALMA TALENT ■ Helsinki 2020

Tilaa Esitutkinta ja pakkokeinot -kirja Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

6., uudistettu painos

Copyright © 2020 Alma Talent Oy ja tekijät

Yhteistyössä Lakimiesliiton Kustannus

ISBN 978-952-14-3706-9

ISBN 978-952-14-3708-3 (verkkokirja)

Kansi: Outi Pallari

Taitto: NotePad Ay

Paino: BALTO print, 2020 Liettua

Anna palautetta kirjasta: kustannustoimitus@almatalent.fi

Esipuhe

Käsillä oleva kirja ilmestyy nyt kuudentena, päivitettyinä painoksena. Teos on kirjoitettu aiemmissa painoksissa omaksutun systematiikan pohjalta. Kirjan edellinen painos ilmestyi vuonna 2014, uuden esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön tultua juuri voimaan. Kuluneiden kuuden vuoden aikana lainsäädäntö on muuttunut merkittävästi. Vuoden 2016 alussa tulivat voimaan uudistetut säännökset todistelusta tuomioistuimessa (OK 17 luku). Vuoden 2015 alussa puolestaan tuli mahdolliseksi käsitellä rikosasioita syyteneuvottelussa ja tunnustamisoikeudenkäynnissä. Samalla muutettiin myös toimenpiteistä luopumista koskevia säännöksiä. Vuoden 2019 kesäkuussa tulivat voimaan poliisilakiin lisätyt säännökset siviilitiedustelusta ja laki sotilastiedustelusta. Huomioon on otettu myös rikoksen uhrin aseman parantamiseen tähtäävät säädösmuutokset. Yksittäisiin pykäliin on muutenkin tullut lukuisia muutoksia. Esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön kiperistä lainsoveltamispulmista on kertynyt KKO:n ennakkopäätöksiä ja muita tuomioistuinten ratkaisuja sekä lainvalvontaviranomaisten kannanottoja. Muuttunut lainsäädäntö ja oikeus- ja viranomaiskäytäntö on otettu teoksessa mahdollisimman kattavasti huomioon. Esitutkinta- ja pakkokeinolakien tulkinnasta on ilmestynyt vuosien varrella uutta tutkimusta ja aihepiiriä on tutkittu myös empiirisen tutkimuksen menetelmin. Uutta tutkimusta ja oikeuskirjallisuutta on pyritty hyödyntämään teoksen käyttötarkoituksen mukaisesti. Mukana on nyt myös viime aikoina paljon esillä olleita sananvapausrikkoksia ja niiden tutkinnassa käytettäviä pakkokeinoja koskeva erillinen jakso. Lähdeviittauksia on tehty säästeliäästi, koska kirja on tarkoitettu ensi sijassa käytännön toimijan käsikirjaksi ja oppikirjaksi. Kirjallisuusluettelosta on pääteltävissä se, mistä suunnasta lukijan kannattaa etsiä tietämystään syventävää tietoa. Kirjallisuusluetteloa on päivitetty perusteellisesti verrattuna edellisiin kirjan painoksiin.

Erityisesti pakkokeinolainsäädännön soveltamisessa ovat usein käsillä perus- ja ihmisoikeuksiin liittyvät punninnat. Olemme pyrkineet päivittämään teoksen tul-

kintakannanotot vastaamaan EIT:n uusinta ratkaisukäytäntöä. Teoksen toinen, perus- ja ihmisoikeuksia käsittelevä luku on avain teoksen lukemiseen, perus- ja ihmisoikeudet ovat aina (enemmän tai vähemmän) käsillä esitutkinta- ja pakkokeinolakeja sovellettaessa. Kirjoittamista ohjaavana punaisena lankana ovat olleet esitutkinta- ja pakkokeino-oikeuden yleiset opit ja laintulkinnan periaatteet sekä käytännön lainsoveltajien tarpeet.

Oikeudellisen avustamisen rooli on aiempaa keskeisempi myös rikosten esitutkinnassa. Esitutkinta on nähty perinteisesti viranomaisaloitteisena toimintana, jossa poliisi tai muu esitutkintaviranomainen selvittää tapauskohtaisesti rikosvastuun edellytysten täyttymistä. Kuva esitutkinnasta on kuitenkin muuttunut. Esitutkinnan lähtökohtana on edelleen esitutkintaviranomaisen hypoteesi tietyistä jonkin rikostunnusmerkistön toteuttavasta tosiseikastosta. Avustajien aktiivisempi mukaantulo esitutkintaan on kuitenkin tuonut mukanaan vuorovaikutuselementin myös tähän rikosprosessin valmisteluvaiheeseen. Rikoksesta epäillyn avustajan keskeisenä tehtävänä on tuoda esiin vaihtoehtoisia tapahtumainkulkuja ja epäillyn syyllisyyttä horjuttavia näkökohtia. Rikoksesta epäillyllä on perustuslain 21 §:stä johdettavissa oleva oikeus saattaa oma näkemyksensä tapahtumien kulusta syyteharkintaa tekevän syyttäjän punnittavaksi. Rikoksesta epäillyn tai rikoksen asianomistajan avustajaa ei ole enää syytä nähdä tutkinnan vaikeuttajana vaan yhteistyökumppanina, jonka tiedonintressi saattaa toki olla esimerkiksi syyttömysolettamasta johtuen poliisin intressistä poikkeava. Avustajan aktivoitunut rooli esitutkinnassa on havaittavissa tämän kirjan useissa luvuissa.

Kirjoittajat ovat lukeneet toistensa työstämät osuudet, niitä kommenteillaan rikastaen ja täsmentäen. Ammatilliset taustamme ja tutkimukselliset kiinnostuksen kohteemme painottuvat tavalla, jonka toivomme tuoneen tekstiin kommentaari-kirjassakin tarvittavaa syvyyttä. Olemme viettäneet useita kokonaisia päiviä kustantajan tiloissa kirjan lukuja läpikäyden ja hioen. Keskinäinen argumentaatiomme on ollut avointa ja kirjassa omaksutut tulkintakannanotot ovat yhteisesti hyväksytyjä. Sen takia emme ole nähneet tarpeelliseksi kertoa sitä, kuka kirjoittajista on tietyn luvun valmistelusta vastannut.

Teoksen kirjoittajakunta on uudistunut sikäli, että viimeinenkin teoksen kolmen ensimmäisen laitoksen kirjoittajista on luopunut kirjoitustehtävästä. Olemme kiittolaisuuden velassa erityisesti vielä edellisen laitoksen valmistumiseen yhtenä kirjoittajana keskeisesti vaikuttaneelle *Klaus Helmiselle*. Kirjoittajaveli Helmisen panos on nähtävissä erityisesti kirjan perusrakenteessa.

Kustantajan edustajana työtämme on ohjannut sisältöpäällikkö *Arja Lappeteläinen*. Kiitämme Arjaa erityisesti siitä, että kustantajan edustajana hän on varannut käyttöömmä työtilat yhteisiin palaverihimme ja koordinoit kirjan valmistumista. Kirjan painokuntoon saattamisesta kiitoksen on ilman epäilyä ansainnut kus-

tannustoimittaja *Inka Remonen-Niitepöld*. Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitoksella tutkimusapulainen *Samuli Tiirikainen* on avustanut lainsäädännön ja lähdeaineiston päivittämisessä. Kiitämme myös muita, joita olemme kirjoitustyön eri vaiheissa kysymyksillämme vaivanneet.

Helsingissä ja Joensuussa laskiaistiistaina 2020

Markku Fredman, Janne Kanerva, Matti Tölvänen, Marko Viitanen

Sisällys

ESIPUHE	V
LYHENTEET	XIX
1 JOHDANTO	1
1.1 Oikeuslähteet ja periaatteellisia näkökohtia	1
1.1.1 Esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädäntö	1
1.1.2 Esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännön kehityspiirteitä ..	3
1.1.3 Muita oikeuslähteitä	5
1.1.4 Rikosprosessuaalisia periaatteita	10
1.2 Esitutkinta rikosprosessin osana	15
1.2.1 Esitutkinnan käsite ja tarkoitus	15
1.2.2 Poliisitutkinta	20
1.2.3 Erityistutkinnat	24
1.3 Esitutkinnan kulku pääpiirteittäin	27
1.3.1 Täysimääräinen esitutkinta	28
1.3.2 Suppea esitutkinta	35
2 PERUS- JA IHMISOIKEUDET SEKÄ ESITUTKINNAN PERIAATTEET	41
2.1 Perusoikeudet	41
2.1.1 Kansalliset perusoikeutemme	41
2.1.2 Euroopan unionin perusoikeuskirja	45
2.2 Ihmisoikeudet ja ihmisoikeussopimukset	48
2.3 Yksittäisiä perus- ja ihmisoikeuksia	52
2.3.1 Ehdottomat ja rajoitettavissa olevat oikeudet	52
2.3.2 Kidutuksen ja muun huonon kohtelun kieltö	54
2.3.3 Oikeus elämään, vapauteen ja turvallisuuteen	56
2.3.4 Oikeusturva ja oikeudenmukainen oikeudenkäynti	61

2.3.5	Yksityiselämän, kodin ja kirjeenvaihdon suoja	74
2.3.6	Sananvapaus	76
2.3.7	Omaisuuuden suoja ja elinkeinovapaus	79
2.3.8	Oikeus omaan kieleen, tulkkaukseen ja käännöksiin.....	79
2.3.9	Yhdenvertaisuus	80
2.3.10	Muita ihmisoikeuksia	82
2.4	Yleiset esitutkintaperiaatteet.....	82
2.4.1	Yleistä.....	82
2.4.2	Tasapuolisuusperiaate (ETL 4:1)	86
2.4.3	Syyttömyysolettama (ETL 4:2).....	88
2.4.4	Suhteellisuusperiaate (ETL 4:4, PKL 1:2).....	91
2.4.5	Vähimmän haitan periaate (ETL 4:5).....	94
2.4.6	Hienotunteisuusperiaate (ETL 4:6)	95
2.4.7	Lasten ja nuorten kohtelu esitutkinnassa (ETL 4:7 ja 4:8)	97
2.4.8	Prosessuaalisen aseman ilmoittaminen (ETL 4:9)	98
2.4.9	Oikeus käyttää avustajaa esitutkinnassa (ETL 4:10 ja 4:11)	101
2.4.10	Esitutkinnan käsittelykieli (ETL 4:12, 4:13 ja 4:14).....	106
2.4.11	Asianosaisjulkisuus (ETL 4:15, 7:13, 11:9, PKL 3:8, 10:60, 10:62).....	110
2.4.12	Asianomistajan etujen turvaaminen	111
2.4.13	Esitutkinnan tehokkuus ja joutuisuus (ETL 3:11)	115
3	VIRANOMAISET JA ASIANOSAISET	121
3.1	Esitutkintaviranomaiset	121
3.1.1	Poliisi esitutkintaviranomaisena.....	121
3.1.2	Muut esitutkintaviranomaiset.....	129
3.1.3	Tutkinnanjohtaja	139
3.1.4	Tutkija	144
3.1.5	Esteellisyys	146
3.2	Syyttäjä ja tuomioistuin	152
3.2.1	Syyttäjä esitutkinnassa	152
3.2.2	Tuomioistuimen tehtävät esitutkinnassa.....	166
3.3	Asianosaiset.....	169
3.3.1	Asianomistajan asema ja oikeus avustajaan.....	169
3.3.2	Epäillyn asema.....	179
3.3.3	Epäillyn puolustus.....	183
3.3.4	Avustajan kelpoisuus ja tehtävät	196
3.3.5	Hyvä asianajotapa ja sen valvonta	205
3.3.6	Muut asianosaiset	211

3.4	Kansainvälinen yhteistyö rikostutkinnassa.....	212
3.4.1	Yleistä.....	212
3.4.2	Kansainvälinen oikeusapu.....	221
3.4.3	Yhteiset tutkintaryhmät.....	238
3.4.4	Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen	241
4	ESITUTKINNAN VAIHEET	257
4.1	Rikoksesta ilmoittaminen	257
4.1.1	Ilmoituksen tekeminen.....	257
4.1.2	Ilmoituksen tekijä.....	264
4.2	Ilmoituksen kirjaaminen.....	265
4.2.1	Kirjaamisvelvollisuus	265
4.2.2	Kirjaava viranomainen.....	273
4.2.3	Kirjaamisjärjestelmä	277
4.3	Esitutkinnan aloittaminen	279
4.3.1	Toimenpiteet esitutkintaviranomaisen tietoon tulleen rikoksen johdosta	279
4.3.2	Asianomistajarikokset.....	293
4.3.3	Rikollisen teon esitutkinta	298
4.3.4	Poliisin, tuomarin ja syyttäjän tekemäksi epäillyn rikoksen tutkinta	299
4.4	Esitutkinnan toimittaminen.....	303
4.4.1	Esitutkinnassa selvitettävät asiat.....	303
4.4.2	Esitutkintatoimenpiteet	314
4.4.3	Esitutkinnan rajoittaminen.....	316
4.5	Esitutkinnan päättäminen.....	321
4.5.1	Yleistä.....	321
4.5.2	Loppulausunto	323
4.5.3	Esitutkintapöytäkirja	329
4.6	Toimenpiteet esitutkinnan valmistuttua	340
4.6.1	Esitutkinnan päättämisvaihtoehdot	340
4.6.2	Asian saattaminen syyttäjän harkittavaksi	343
4.6.3	Asian käsittelyn lopettaminen.....	348
4.6.4	Paikallapysymisvelvoite haasteen tiedoksiantoa varten	352
5	KUULUSTELUT	353
5.1	Kuulustelun tarkoitus	353
5.2	Kuulusteltavan asema ja kohtelu	355
5.2.1	Yleistä.....	355
5.2.2	Asianomistajan kuulustelu.....	364
5.2.3	Todistajan kuulustelu.....	371
5.2.4	Epäillyn kuulustelu.....	376

5.3	Kuulusteltavan läsnäolo	380
5.3.1	Saapumisvelvollisuus	380
5.3.2	Paikallejäämis- tai saapumisvelvollisuus	386
5.3.3	Saapuvillaoloaika	389
5.4	Muiden henkilöiden läsnäolo kuulustelussa	394
5.4.1	Kuulustelutodistaja	394
5.4.2	Avustaja, tukihenkilö ja muu kuulusteltavaa tukeva henkilö	397
5.4.3	Huoltaja, edunvalvoja ja laillinen edustaja	406
5.4.4	Sosiaaliviranomaisen edustaja	411
5.4.5	Syyttäjä	411
5.4.6	Tulkki	412
5.5	Kuulustelun toimittaminen	415
5.5.1	Kuulustelun valmistelu	416
5.5.2	Kuulustelun laajuus	424
5.5.3	Kuulustelun vaiheet	427
5.5.4	Kuulustelutavat	442
5.5.5	Erytisryhmien kuulusteleminen	447
5.5.6	Kuulustelussa käytettävä kieli	461
5.6	Kuulustelupöytäkirja	464
5.6.1	Kuulustelupöytäkirjan laatiminen	464
5.6.2	Ääni- ja kuvatallentaminen	472
6	TODISTELU	477
6.1	Todistelua koskeva uudistus	477
6.2	Todistelun tarkoitus esitutkinnassa ja yleistä todistelusta	478
6.2.1	Vapaa todistusteoria	490
6.2.2	Vapaan todistusteorian rajoituksista	493
6.3	Todistuskeinot	533
6.3.1	Asianosaisen kuulustelu	535
6.3.2	Todistaja	536
6.3.3	Asiantuntija	545
6.3.4	Asiakirjatodistelu	551
6.3.5	Katselmus	553
6.4	Muut todistelukeinot	557
6.4.1	Tunnistaminen	557
6.4.2	Rekonstruktio	573
6.5	Esitutkintaviranomaisen tiedonsaantioikeus	576
6.5.1	Yleistä	576
6.5.2	Tietojen saanti viranomaiselta	579
6.5.3	Tietojen saaminen yksityiseltä	584

7	JULKISUUS ESITUTKINNASSA	589
7.1	Käsitteet.....	589
7.2	Esitutkinta-asiakirjojen julkisuus.....	596
7.2.1	Asianosaisjulkisuus	602
7.2.2	Yleisöjulkisuus.....	630
7.3	Esitutinnan aikaisten tuomioistuinkäsittelyiden julkisuus	635
7.3.1	Diaarijulkisuus	636
7.3.2	Oikeudenkäyntiasiakirjojen julkisuus	637
7.3.3	Käsittelyn julkisuus	641
7.3.4	Ratkaisun julkisuus	643
7.3.5	Pakkokeinoasiat.....	644
7.4	Henkilötietojen käsittelystä poliisissa	647
7.4.1	Henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön uudistus.....	647
7.4.2	Henkilötietojen käsittelytarkoitukset rikostutinnan kannalta tarkasteltuna.....	650
7.4.3	Käsiteltävien henkilötietojen sisältö	654
7.4.4	Henkilötietojen oikaiseminen, poistaminen ja käsittelyn rajoittaminen.....	658
7.5	Tiedottaminen esitutkinnasta	663
7.5.1	Yleiset periaatteet.....	663
7.5.2	Tiedottamista ohjaavat säännökset ja määräykset.....	664
7.5.3	Tiedottava virkamies	677
7.5.4	Viranomaistiedotteet radiossa ja televisiossa.....	677
8	PAKKOKEINOJEN KÄYTTÖ ESITUTKINNASSA	679
8.1	Pakkokeinojen tunnusmerkit	679
8.1.1	Käsite	679
8.1.2	Pakkokeinojen käytön kaksivaiheisuus.....	680
8.1.3	Kytkeytyminen rikostutkintaan	682
8.1.4	Oikeushyvät, joihin pakkokeinoilla voidaan puuttua.....	684
8.2	Pakkokeinojen jaottelu	686
8.2.1	Pakkokeinot rikos-, siviili- ja hallintoprosessissa	686
8.2.2	Rikosprosessuaalisten pakkokeinojen jaotteluja.....	688
8.2.3	Lainsäädäntö	691
8.3	Velvollisuus alistua pakkokeinon käyttöön.....	693
8.3.1	Kohdehenkilön asemasta	693
8.3.2	Oikeus voimankäyttöön	694
8.3.3	Voimankäyttö kiinniottotilanteissa	698
8.4	Pakkokeinojen edellytykset	700
8.4.1	Epäilty rikos	700

8.4.2	Pakkokeinojen kytkeytyminen rikoksen törkeysasteeseen ja rikostyyppiin.....	703
8.4.3	Kolme edellytysten sääntelymallia.....	705
8.4.4	Todennäköisyysporrastus.....	708
8.4.5	Suostumuksen vaikutus	712
8.4.6	Henkilöllisiä rajoituksia.....	715
8.5	Toimivalta pakkokeinojen käyttämiseen	718
8.5.1	Pakkokeinojen käyttämiseen oikeutetut viranomaiset	718
8.5.2	Pakkokeinoasioiden tuomioistuinkäsittely	726
8.6	Oikeusturvajärjestelyjä	733
8.6.1	Oikeusturvatekijöitä	733
8.6.2	Muutoksenhakukeinot	736
8.6.3	Tuomioistuimen ratkaistavaksi siirrettävät asiat	740
8.6.4	Hallintokantelu	741
9	VAPAUTEEN KOHDISTUVAT PAKKOKKEINOT	745
9.1	Kuuden pakkokeinon järjestelmä.....	745
9.1.1	Eri pakkokeinot.....	745
9.1.2	Vapaudenmenetyksajan ja vapauden rajoituksen ajan vähentäminen rangaistuksesta.....	748
9.2	Kiinniottaminen	752
9.2.1	Yleistä.....	752
9.2.2	Kiinniottotilanteet.....	756
9.2.3	Kiinniottaminen muuta viranomaistoimenpidettä varten ..	766
9.2.4	Kiinniottamiseen oikeutetut virkamiehet.....	767
9.3	Nouto.....	768
9.3.1	Noudon käsite.....	768
9.3.2	Nouto esitutkintaan	769
9.3.3	Nouto tuomioistuimeen	771
9.4	Pidättäminen	774
9.4.1	Käsite	774
9.4.2	Pidättämisen yleiset edellytykset	774
9.4.3	Pidättämisen erityiset edellytykset säännönmukaisessa tapauksessa	776
9.4.4	Pidättämisen erityiset edellytykset muissa tapauksissa	779
9.4.5	Pidättämiseen oikeutetut virkamiehet.....	782
9.4.6	Menettely pidättämisessä.....	783
9.4.7	Eryityssäännöksiä	791
9.5	Vangitseminen ja tutkinta-aresti	792
9.5.1	Yleistä.....	792
9.5.2	Vangitsemisen ja tutkinta-arestin edellytykset.....	795
9.5.3	Toimivaltainen tuomioistuin.....	803

9.5.4	Vangitsemisvaatimus	806
9.5.5	Vangitsemisoikeudenkäynti	809
9.5.6	Selvitys vangitsemisasiassa	818
9.5.7	Päätös vangitsemisasiassa ja tutkinta-arestin määräämistä koskevassa asiassa.....	826
9.5.8	Vangitseminen ja tutkinta-arestiin määrääminen ylemmässä tuomioistuimessa	834
9.5.9	Oikeusturvajärjestelyjä.....	836
9.6	Vapautensa menettäneiden säilyttäminen ja kohtelu	843
9.6.1	Sovellettavat säädökset ja tutkintavangin sijoittaminen	843
9.6.2	Vapautensa menettäneiden kohtelua koskevia yleisiä säännöksiä	848
9.6.3	Vapautensa menettäneiden kohtelua koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä	850
9.6.4	Yhteydet vankilan tai säilytyspaikan ulkopuolelle.....	862
9.6.5	Yhteydenpidon rajoittaminen pakkokeinolain 4 luvun mukaan	876
9.6.6	Henkilön ja omaisuuden tarkastaminen	884
9.6.7	Valvontajärjestelmiä	888
9.7	Matkustuskielto	894
9.7.1	Käsite	894
9.7.2	Edellytykset	897
9.7.3	Päätös matkustuskiellosta	901
9.7.4	Toimivalta.....	905
9.7.5	Menettely	909
10	TAKAVARIKKO, VAKUUSTAKAVARIKKO JA ETSINTÄ	917
10.1	Takavarikko, asiakirjan jäljentäminen ja tutkimuspaikan tai -kohteen eristäminen	917
10.1.1	Takavarikon käsite	917
10.1.2	Takavarikoimisen ja asiakirjan jäljentämisen edellytykset...	922
10.1.3	Takavarikoimiseen ja jäljentämiseen liittyvät takavarikkokiellot	924
10.1.4	Takavarikon kumoaminen	938
10.1.5	Toimivalta.....	941
10.1.6	Lähetysten pysäyttäminen takavarikkoa tai jäljentämistä varten	945
10.1.7	Takavarikkomenettely	947
10.1.8	Muutoksenhaku	958
10.1.9	Tutkimuspaikan tai -kohteen eristäminen	959
10.2	Sananvapauslain mukaiset pakkokeinot	961
10.2.1	Sananvapauslain soveltamisala ja sen yleiset säännökset	961

10.2.2	Verkkoviestin tunnistamistietojen luovuttaminen.....	966
10.2.3	Verkkoviestin jakelun keskeyttämismääräys.....	969
10.2.4	Julkaisun takavarikko	971
10.2.5	Menettämisseuraamus ja verkkoviestin hävittämismääräys.....	971
10.3	Vakuustakavarikko	973
10.3.1	Käsite	973
10.3.2	Edellytykset.....	974
10.3.3	Vakuustakavarikosta päättäminen.....	978
10.3.4	Väliaikainen vakuustakavarikko.....	982
10.3.5	Täytäntöönpano.....	985
10.3.6	Vakuustakavarikko syytteen käsittelyssä.....	990
10.3.7	Muutoksenhaku	991
10.3.8	Vahingonkorvausvastuu ja kulujen korvaaminen	991
10.4	Paikkaan kohdistuva etsintä	992
10.4.1	Käsitteet	992
10.4.2	Esineellisen kotietsinnän edellytykset.....	997
10.4.3	Henkilöllisen kotietsinnän edellytykset.....	1009
10.4.4	Toimivalta päättää kotietsinnästä	1013
10.4.5	Läsnäolo kotietsinnässä ja kotietsintämenettely.....	1017
10.4.6	Eriyistä kotietsintää koskevat säännökset	1029
10.4.7	Kotietsinnän saattaminen tuomioistuimen tutkittavaksi	1032
10.4.8	Paikanetsintä	1038
10.5	Laite-etsintä	1039
10.6	Henkilöön kohdistuva etsintä	1043
10.6.1	Käsitteet	1043
10.6.2	Henkilöön kohdistuvan etsinnän edellytykset.....	1045
10.6.3	Toimivalta päättää henkilöön kohdistuvasta etsinnästä.....	1049
10.6.4	Menettely.....	1050
10.6.5	Henkilötuntemerkkien ottaminen.....	1052
10.6.6	DNA-tunnisteiden määrittäminen	1053
10.6.7	Koe nautitun alkoholin tai huumaavan aineen toteamiseksi.....	1054
11	SALAISET PAKKOKEINOT	1057
11.1	Yleistä.....	1057
11.2	Lakisystematiikasta ja tulkintaperiaatteista	1062
11.3	Salaisten pakkokeinojen käytön rajat.....	1065
11.4	Salaisten pakkokeinojen käytön edellytykset yleisesti.....	1068
11.5	Telepakkokeinot	1071
11.5.1	Telekuuntelu.....	1071
11.5.2	Tietojen hankkiminen telekuuntelun sijasta	1080

11.5.3	Telekuuntelusta ja muusta vastaavasta tietojen hankkimisesta päättäminen	1085
11.5.4	Televalvonta	1089
11.5.5	Suostumusperusteinen televalvonta	1094
11.5.6	Sijaintitietojen hankkiminen epäillyn ja tuomitun tavoittamiseksi.....	1095
11.5.7	Televalvonnasta ja sijaintitietojen hankkimisesta päättäminen	1096
11.5.8	Tukiasematietojen hankkiminen	1098
11.5.9	Tukiasematietojen hankkimisesta päättäminen.....	1099
11.6	Tarkkailutyypiset keinot	1100
11.6.1	Tarkkailu ja suunnitelmallinen tarkkailu	1100
11.6.2	Suunnitelmallisesta tarkkailusta päättäminen.....	1105
11.6.3	Peitelty tiedonhankinta	1106
11.6.4	Peittelystä tiedonhankinnasta päättäminen	1108
11.6.5	Tekninen kuuntelu.....	1110
11.6.6	Asuntokuuntelu.....	1115
11.6.7	Teknisestä kuuntelusta päättäminen.....	1116
11.6.8	Julkinen asiamies.....	1117
11.6.9	Tekninen katselu.....	1118
11.6.10	Teknisestä katselusta päättäminen	1120
11.6.11	Tekninen seuranta.....	1120
11.6.12	Teknisestä seurannasta päättäminen	1122
11.6.13	Tekninen laitetarkkailu	1123
11.6.14	Teknisestä laitetarkkailusta päättäminen.....	1125
11.6.15	Teleosoitteen tai telepäätelaitteen yksilöintitietojen hankkiminen	1125
11.6.16	Laitteen, menetelmän tai ohjelmiston asentaminen ja poisottaminen	1126
11.7	Erietyiset salaiset pakkokeinot	1128
11.7.1	Peitetoiminta.....	1129
11.7.2	Rikoksentelekkielto	1133
11.7.3	Järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaan ja valvottuun läpilaskuun osallistuminen.....	1137
11.7.4	Peitetoimintaa koskeva päätöksentekoprosessi	1141
11.7.5	Peitetoiminnan laajentaminen	1144
11.7.6	Valeosto	1146
11.7.7	Valeostoa koskeva päätöksentekoprosessi.....	1149
11.7.8	Turvakuuntelu ja -katselu.....	1151
11.7.9	Tietolähteen ohjattu käyttö	1152
11.7.10	Tietolähteen ohjatusta käytöstä päättäminen	1155
11.7.11	Valvottu läpilasku.....	1157

11.7.12	Valvotusta läpilaskusta päättäminen	1159
11.8	Menettely tuomioistuimessa	1160
11.9	Kaikille salaisille pakkokeinoille yhteiset säännökset.....	1164
11.9.1	Salaisten pakkokeinojen käytön suojaaminen	1164
11.9.2	Suojaamisesta päättäminen	1166
11.9.3	Salaisen pakkokeinon käyttöä koskeva ilmaisukielto	1167
11.9.4	Määräaikojen laskeminen	1168
11.9.5	Kuuntelu- ja katselukiellot.....	1169
11.9.6	Tallenteiden ja asiakirjojen tarkastaminen sekä niiden tutkiminen	1173
11.9.7	Ylimääräinen tieto	1174
11.9.8	Salaisen pakkokeinon käytöstä ilmoittaminen ja asianosaisjulkisuus	1182
11.10	Muut yhteiset säännökset.....	1196
LÄHTEET JA OHEISLUKEMISTO		1209
OIKEUSTAPAUSTRUETTELO		1227
ASIAHAKEMISTO		1239